

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 11.

Indult Bétsből, Pénteken, Augustus' 6-dikán, 1830.

B é t s.

Ő Felsége a' Felseges Tsászárné 1000 Vforintot méltóztatott a' tűz által megkárosodott Györi szegény lakosok felsegállítására oda leküldeni.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Máj. 30-dikán költ Kabinéti végzésében, Mgs Baldacci Antal Urat Ts. Nograd, Heves, Nyitra, Zemplén és több más Vármegyéknek Tábla Bíróját, valamint testvérjét is Ts. Baldacci Emánuel Urat, Báró Wacquant-Geozelles Gyal. Reg. ben, Ts. K. Hadnagyot, kegyelmesen tekintetbe vévén mind Nagy-Báttynak Fő Mélt. Báró Baldacci Antal Ts. K. válaságos Titkos Tanátsos Úrnak a' Ts. K. Fő Számvevő Directorium Praesidenssének több Erdem Rend nagy keresztes Vitézzének megkülönböztetett Érdemeit, mind tulajdon tehetségeiket és hivatalokbeli buzgó szorgalmokat, különös kegyelemből Erdélyi Bárókká kegyelmesen kinevezni.

Frantzia Ország.

A' Moniteur Jul. 26-káról egy Előterjesztést közöl, mellyben a' Ministerek a' Sajtó-szabadságnak kárhuzatos voltát a' Királynak előadják, és annak felfüggesztését sürgetve tanátsolják. Az egész Előterjesztés, hosszúsága miatt, nem fér meg levelünkben, a' nevezetesebb helyeket mindazáltal belőle ezenel közöljük:

„Sire! Méltatlanok lennének Fged Ministerei arra a' bizodalomra, mellyel őket Felseged megtiszteli, ha tovább is késedelmezni akarnának új helyheztetésünknek általnézését előterjeszteni, és a' Periodicus sajtó veszedelmeit Fgednek böltsessége előtt kijelelni.... A' tapasztalás, Sire, világosabban szól mint minden okoskodás. Hihették ugyan világsodott férjfiak is, kiknek jámborságához semmi gyanú nem fér, egy szomszéd népnek rosszszúl értett példája által elragadtatva, hogy a' Sajtó-szabadságának hasznai meghaladják annak kárait, és hogy a' kitsapongásokat ellenkező nemű kitsapongások neutralizálni fogják: de, a' dolog nem így lett. A' próba eldöntő, és a' kérdés mindennek, a' ki előítélet nélkül és lelkiismerete szerint ítélt, meg van fejtve. A' periodicus sajtó valóban, minden időben a' háborúságnak és lázszasztásnak eszköze volt; annak is kell annak lenni természete szerint.... Minden Ministeriumok 1814 óta, ámbar ellenkező befolyások által lennének formáltatva, ugyan azon nyilaknak, ugyan azon megtámadásoknak és indulatos dühösködéseknek tzelkarikái valának. E' maga, eléggé mutatja a' Sajtónak igazi és változhatatlan Characterét. Allhatatos, nyakas és naponként megújított törekedései által ahban fáradozik, hogy az engedelmességnek és függésnek minden köteleit feloldozza, az Igazgató hatalom-

nak erejét meggyengítse azt oltásolja, a' Népnélk szemeiben megalatsonyítsa és nékie mindenütt nehézséget és akadályt készítsen. Az ő gonosz mestersége abban áll, nem — hogy a' lélek könnyű meghajlásának helyébe a' vizgálatnak értelmes szabadságát helyheztené, hanem hogy a' legbizonyosabb igazságokat is kétségesekké tégye, a' Politikai kérdéseket, nem — hogy valami szabad és hasznos Vítatások alá venné, hanem hogy hamis szempontból nézesse és Sophismák által fejtsse meg. A' Sajtó ekképpen háborúságot hintett a' legjámborabb elmékbe, megtántorította a' legerősebb meggyőződéseket, és olyan zavarodást szerzett a' Principiumokban, melly a' leggonoszabb tzelra szolgálhat. Anarchiát támasztván a' tudományos Principiumokban (p. o. kié a' főhatalom, a' népé e' vagy a' Királyé; ha engedni kell valamelyiknek, mellyiknek kell?) útmutató az Anarchiára a' Statusban. Megjegyzésre méltó, Sire, hogy a' Periodicus Sajtó még tsak legfőbb rendeltetését is, t. i. a' közönségesítést, bé nem töltötte. Különös dolog, de igaz, hogy Frantzia Országban Publicitas nintsen, a' szónak helyes és szoros értelmében. A' mint a' dolgok most állanak, a' történetek, ha nem pusztá költemények, tsak bénnán és útalatosan eltekerve jutnak több milliom Olvasóknak esméretére. Az újságlevelektől feltornyzott sűrű felhő elrejtí az igazságot és elmetszi bizonyos tekintelben a' világosságot az Igazgatószék és a' nép között. A' Királyok, Sire, Felségednek Elei örömet szóllottak jobbágyaikhoz; a' Sajtó nem akarta, hogy Felségednek ezen öröme lehessen. A' féktelen zabolátlanság még a' legszentebb alkalmatossággal is, valóban nem tisztelte sem a' Királynak nyilván megmondott akaratját, sem a' Thronusról lebotsátott szavakat. A' Ki-

rály akaratja félre értetett, balra magyaráztatott; Felségednek szavai hívtelen Commentariusoknak; agy keserű tsúfolódásnak tárgyai voltak. Így a' Királyi hatalomnak utóbbi tette, a' Nyilatkoztatás még minekelötte a' Választók előttesméretessé lenne, már gyanúsá tétetett vala Hitele. De, a' mi több; a' Sajtó arra törekedik, hogy a' Felséjust elnyomja, és az Igazgató hatalmat magának ragadja. Ugy adván ki magát, mint a' köz Vélekedésnek Organuma, a' Parlamenti Vítatásoknak Vezérlését magának vészi, és tagadhatatlan, hogy azokra nem kevésbbé szomorú mint eldöntő befolyással bír. Ez az uralkodás, kivált két három esztendőök öltá, a' Követek Kamarájában, valóságos tyrannuskodássá vált. Tudva van miképpen üldözték a' Journalok ez időszakaszban tsúfolódásaikkal és rágalmazásaikkal azokat a' Tagokat, kiknek Votuma előttök bizonytalan vagy gyanús volt. A' Kamara tanátskozásainak szabadsága, Sire, sokszor, nagyon sokszor elalélt a' Sajtónak rettenetes tsapásai alatt. — Az Oppositionnak magaviseletét a' legújabb alkalmatosságokkal, nem lehet lágyabb kifejezésekkel említeni. Minekutánna ök magok (az Oppositionisták) egy a' Korona Praerogativáit megbántó Felírást készíttetek, azoknak a' 221 Követeknek, kiknek az (a' Felírást) munkája volt, újonnan való Választását nem atállották Principiumnak tenni fel. Pedig Felséged a' Felírást mint megsértőt visszavetette, és a' benne kifejezett megtagadását az Együtt munkálódásnak közönségesen megdorgálta, 's kinyilatkoztatá rendíthetetlen Eltökéllését Koronája illy nyilván megbántott jussainak védelmezésére. A' Journalok arra nem figyelmeztek, kötelességeknek tartották a' sértegetést megújítani, folytatni és terhesíteni. Itélje meg Fged, fenyítetlen

maradjon e' még tovább is ezen megtámadás. — De hátra vagyqñ még egy — talán a' leggonoszabb — megnevezni való kitsapongása a' Sajtónak. Amaz Expeditionnak, mellynek ditsósége Frantzia Országának nemes koronájára olly tiszta és maradandó fényt vet, mindjárt első idejében hallatlan hevességgel bírálgatta a' Sajtó okait, eszközeit, készületeit és kinézéseit; érzéketlen lévén a' Nemzeti betsület eránt, nem bánta volna ha zászlónk egy Barbarusnak dölyfössége által megbélyegezve maradott volna is, hideg lévén az emberiségnek nagy Interestzéi iránt, keveset gondolt volna vele, ha a' kegyetlen rabszolgáskodásnak és gyalázatos adózásnak alatta kellett volna is Európának maradnia. Még ez nem elég. Kötelességének tartotta a' Sajtó, törvényeink szerént bűnös árulással Készületeinknek (Algir ellen), minden titkait kihirdetni, erőnknek állapotját, Selegeinknek 's hajóinknak számát, a' megnyugvásnak pontjait, a' szelek változóságának meggyőzésére és a' kiszállásnak végbevételére fordítandó eszközöket a' Külföldnek tudtáraadni. Mindent még a' kiszállásnak helyét is előre kihirdették, mintha az ellenségnek bizonyosabb védelmére akartak volna eszközöket szolgáltatni. Sőt, a' mire nints példa egy pallérozott Nemzetnek Kronikáiban is, annyira vetemedett a' Sajtó, hogy hamis lármát ütven a' ki állani való veszedelmekről, bátortalanságot akara a' táborban elterjeszteni, magát az Expeditionnak Fővezérét gyűlölségének tzelul ki téven, a' katonákat némiképpen ellene a' lázzadásra és zászlóinak elhagyására ösztönözte. Ezt merték tselekedni annak a' Felekezetnek Organumai, melly magát Nemzetinek (National) nevezi!!.. Az Igazgató hatalomnak tisztjei ellen, a' legelsőtől fogva a' legutolsóig, közelebbről vagy tá-

volabbról egy, Nagyban elrendelt és példátlan megátalkodással viit Systematica Diffamatio vagon intézve. Senki sintsen bátorságban a' meggyalázástól, Fgednek jobbágyai közzül, ha Monarchájától a' bizodalomnak vagy megelegedésnek legkissebb jegyét is veszi.... Hasonló buzgósággal üldözte a' Periodicus Sajtó a' Vallást és a' Papokat mérges nyilaival. Ki akarja és kifogja irtani a' Népnek szívéből a' Vallásos érzéseknek utolsó tsíráját is....

„Ennyi sok, a' Periodicus Sajtó által okozott gonoszok ellen a' Törvény és a' törvényszolgáltatás bizonyos tekintetben kész megvallani tehetetlenségét.... A' törvényes Procedurák a' hathatós elnyomásra nem valók. Az elnyomásnak hirtelennek és erősnek kell lenni; a' törvénykezés lassú, gyenge és semmi erejű. Midőn a' törvény felemeli kezét, a' gonosz már megesett, és a' helyett, hogy azt jóvá tenné a' megbüntetés, a' törvényszéki Vitatásoknak botrányoztató voltát hozzá teszi. A' törvényszéki üldözés elfárad; a' lázzasztó Sajtó fáradhatatlan..... Ideje, legnagyobb ideje a' Sajtó pusztításainak gátot vetni. Halgassa meg Fged ama boszszankodásnak és irtózásnak már régolta hangzó kiáltását, melly az Országának minden pontjaiból hallatszik. A' békés, a' jámbor emberek, a' rendnek barátai könyörögve emelik kezeiket Felségedhez. Mindnyájan védelmet kívánnak amaz Inségeknek viszsza-térése ellen, mellyektől nékik vagy Atyjaiknak olly sokat kelle szenvedni.... Tsak egyetlen egy eszköz vagon, melly nékiek eleget téssen t. i. a' Charta szabásaihoz való vissza térés. Ha homályosok is a' 8-dik tzikkelynek *) sza-

*) Ebben a' 8-dik tzikkelyben minden Frantziának jus és szabadság engedtetik sze-

vai, világos az értelme. Bizonyos hogy a' Charta a' Journaloknak és havi Írásoknak szabadságát nem adta. A' személyes vélekedések közönségessé tételének jussa, nem foglalja magában egy más valaki vélekedéseinek kihirdetése jussát. A' Polgári alkotmány fenntartásának jussa és kötelessége elválaszthatatlan tulajdona a' Felségjussnak. Nem tarthatja fen lételet egy Igazgatószék is a' földön, ha jussa nintsen bátorságáról gondoskodni. Ez a' hatalom elsőbb a' törvényeknél; mivel a' dolgoknak természetében fekszik. Ezek olyan Maximák, Sire, mellyeket mind az Idő megerősít, mind Európának minden Publicistái esmernek. De még nagyobb erősség az, mellyet ezen Maximáknak maga a' Charta ad. A' 14-dik tikkely felruhazza Felségedet elegendendő hatalommal, nem ugyan arra, hogy az Institutionokat megváltoztassa, de igen is arra, hogy azokat erősítse és rendíthetlenné tegye. Ezen legfőbb hatalomnak gyakorlását elhalasztani nem engedik többé a' parantsoló szükségek. Megjelent a' pillantás, hogy olyan eszközökhöz kell folyamodni, mellyek a' Chartának lelkében fekszenek, noha kívül esnek a' törvényeknek rendjén, mellyeknek minden segédkütfeljei hijjában kimerítették. — Ezen Előterjesztést mind a' hét Ministerek alá írták; 's ennek a' következése lett a' Nyomatási Szabadságot felfüggesztő Kir. Rendelés.

Páris Jul. 27-kén. A' Belső Minster Gróf Peyronnet kiadta Parantsolatban, hogy a' Fő Ispányok, Al Ispányok és Főtutoknokok, kik a' maga Megyében, ezennel haza térjenek és tisztjeiknek helyéről semmi okból, előre

mély es vélekedéseinek szabadon közönségessé tételére.

kért engedelem nélkül, el ne távozzanak. — A' Politzia Főtisztje Mangin Ur kihirdettette, hogy a' ki valamelly Nyomatott Újságlevelet vagy Havi-Írást, mellyben a' Szerzőnek és nyomtatónak igaz neve 's lakása fel téve nintsen, hirtzol 's árúl, azonnal megfogattatik és a' legközelebbi Tizedbeli Politzia Biztos elébe vitettetik. A' ki valamelly Olvasó Kabinétet vagy Kávéházat 's a' t. tart, és ott a' Jul. 25-iki Kir. Rendelés ellen (az az engedelem nélkül) nyomtatott Journalokat ad olvasni, mint bűnös törvénybe idéztetik, és Olvasó-Kabinétje, Kávéháza 's a' t. bezárattatik.

A' Quotidienne Jul. 27-kéről *) ezt írja: „Tegnap egész nap tökéletes tsendesség uralkodott Párisban. Estve későtskén történtek némelly próbák a' zenebona támasztásra, de azok tsak hamar elnyomattattak. Némelly hatalmazatlan Journalok ma reggel megpróbálták ki adni leveleiket. Ezekben egy Protestatio vagyon az Oppositionalis Journaloknak számos Kiadótól és Felelőtől aláírva. A' Journal des Debats Kiadói és Felelői nintsenek között a' Protestálóknak. Minden rendelések megvagnak téve, hogy holnap, szorosan tellyesíttessék a' Kir. Rendelés. — Tegnap sok Journalok panaszra mentek Debellye Úrhoz (a' Párisi törvényszéknek Elölülőjéhez) hogy nyomtatóik nem akarják az Újságot nyomtatni. Az Elölülő Ur ezt ítélte: mivel a' Sajtót illető Kir. Rendelés nem a' szokott forma szerént hirdettetett ki, és mi-

*) A' Jul. 27-diki Párisi Journalok közzül ide Bétsbe máig az az Aug. 5-keig tsak a' Moniteur, Gazette Universal, Quotidienne, Drapeau blanc és a' Messenger jöttek el; a' többiek ki maradtak.

vel a' Journaloknak időt kell engedni, hogy a' Kir. Rendelésben kiszabott Meghatalmaztatást megnyerhessék: tehát a' nyomtatók kötelesek a' következő napi Ujságlevelnek nyomtatását elvégezni. — A' Constitutionnel és a' Journal des Debats benyújtották a' Belső Ministerhez a' kérelevelet, melyben meghatalmaztatást kérnek. A' Messenger már meg is kapta a' magáét.“

A' Moniteur Jul. 27-kéről, megigazít egy nyomtatási hibát az az előttnapi levelében, mely szerint a' Választó Collegiumok a' Megyékben, Sept. 13-dikára (nem 18-kára) hívattnak együvé.

A' Gazette és Quotidienne magasztalják az új Kir. Rendeléseket. —

Toulonból a' Tengeri Ministerhez a' következő tudósítás jött telegráf által:

Toulon Jul. 23-kán estveli 8 órakor.

„Marengo Lineahajó Algirből, a' honnét 15-ikben indult, éppen most érkezett meg ide tizenöt milliom Frankkal, mellyek közzül két milliom a' Frantzia Kintstárból való (de a' mellyre többé Algirban szükség nints), és tizenhárom az Algiri Fejedelmi Kintstárból. Ez a' tizenhárom milliom rúd-aranyban és ezüstben, és arany pénzekben vagyon.“ —

Marsal Bourmont Urtól Algirből, a' következő levelek jöttek a' Ministeri tanáts Elölülőjéhez:

Cassauba Jul. 10-kén 1830.

A' Dey megváltoztatta első szándékát a' helyre nézve, hová menni akar, és Nápolyba kíván vitettetni. Kérését tellyesíteni tartozásnak hittem. Ha Nápolyban Lazarét (veszteglőhely) nem lenne, Mahonban *) fogja a' Kontu-

mátzol kítölteni. Száz tíz személyek utaznak véle, sokan azok közzül Familiájához tartoznak; ma mindnyájan hajóra ültek. A' Dey örülni látszik, hogy a' Crisis, mellynek végződése reája nézve gonoszabbnak látszott vala, illy véget ért. — A' nőtelen török katonaságnak hajóra ültetése is ma elkezdődött. 1500-an már a' hajókon ülnek, mind-egyik közzülök 5 Spanyol Piastert (10 ezüst forintnál többet valamivel) kapott. Ez a' summa két hónapnyi 'soldjokkal egyenlő; vételekor eleven háládatosságot mutattak, minthogy ők rossz bánásnál egyebet nem vártak. Sokan a' házas török katonák közzül nem akarnak az Algirban való maradásra adott engedelemmel élni, mivel érzik, hogy a' miatt a' gyűlölség miatt, mellyel a' Maurusok és Sidók hozzájuk viseltetnek, kínos helyheztetésbe kell jönniek. — Egy Municipalis Biztosság felállítatott; azok közzül, kikből az áll, igen értelmes emberek vagynak. Ezek a' hazájok igazgatásában nekik engedett részletetést örömmel veszik. A' bizodalom napról napra nevededik; a' piatzok ma bővségesen rakva voltak, és az árra holminek lejjebb szállott. — A' kikötőbe eleséghező hajók érkeztek; a' tábor ezentúl ezen az úton fogja (Sidi Ferrutból) az eleséget kapni; ámbár a' szállítás szárazon is megeshetnék; egyetlen egy fegyveres Arabs sem mutatja magát az Országúton. — A' vérhas mostis tart, de nyugtalanító Symptomák nélkül. A' pihenésnek javulást kell szereznii a' katonáknál. A' tábori Egésségre ügyelő tanátsnak ajánlására, bor és riskása két annyi adatatik a' katonáknak. Vagyon szerentsém 'sa't. (alá írás)

Gróf Bourmont.

*) A' Dey Jul. 16-kán már beszállott Minorkának ezen kikötő helyébe.

(Második levele a' jövő postán következik.)

Legújabb Párisi Tudósítások.

Tegnap csak egy Ujságlevél sem jött Bétsbe Párisból Jul. 28. dikáról. A' Francfourti Journálnak rendkívülvaló Toldalékja Jul. 31-kéről, mely ide Stafétán küldetett, rövid kivonatban ezeket közli a' Messenger de Chamber-ből Jul. 28-dikáról: „Tegnap ólta 's ma reggel is Páris a' legnyughatatlanítóbb borongós setét tekintetett öltözött magára. — Minden műhelyek és boltok zárva vannak. Minden rendű mesteremberek és polgárok seregenként járnak rendre az útszákát 's példátlan felháborodásokat kiabálással nyilatkoztatják ki. Tegnap estve a' Gárda sereg és a' lovas politziai katonák osztályai (Gens d' armerie) több helyen tüzeltek a' fellázzadt tsoportokra, nevezetesen, a' Palais Royal (Királyi palota) piatzán, a' Richelieu útszán, a' Maubert piatzon, és Victoires piatzon. — A' fegyverműveseknek minden holtjaik betörettek, úgy a' fűszeres boltok is, mellyekben kovát és puskaport szoktak árulni. Több helyeken a' puskával kezdett tsatázásokat irtóztatóság volt látni. Az útszák terítve voltak holtakkal és sebesekkel. — Tegnap estve az útszákát megvilágosító minden lámpások öszvetörettek. A' nép minden theátrumokat bezáratott. A' Gens d' armerie örházait körül fogták, és felgyújtogatták, nevezetesen a' Börse előtt lévő piatzon. Ma reggel a' lázzadások még számosabbak és dühösködőbbek. Leszaggatnak vagy öszverontanak minden királyi tzi-mereket, mint p. o. a' Jegyzök lakásaikról, 's a' kir. priv. kereskedők 's fabrikák boltjaikról. A' rendes katonaság nemelly helyekre kiállítatott, de az megse möltszan, és nem is bántják őket. Úgy látszik hogy a' nép magára hagyatott. Nem tudjuk minő eszközöket fog a' tisztviselő felsőség elővenni, hogy a' tsen-

dességet helyre állítsa. — Mennyin estek el és sebesítették meg a' polgárok és katonák közül nem tudhatni. — A' külső Minister palotája ablakai felé kövek hajigáltattak. Mind ennek mind a' többi Ministereknek palotáik előtt számos fegyveres erő áll négy ágyúval 's égő kánóttzal.

A' Király Marmont Marsallt nevezte ki a' Párisi 1-ső Katona Osztály Kommandánsának Jul. 25-dikén.

A' Párisi Moniteur Universel-ben Jul. 29-dibén szóról szóra ez vagyon:

Povisoriai Kormányzók.

A' Párisban jelenlévő Országos Követeknek öszve kellett gyűlni, hogy a' valóságos veszedelmet, melly a' személyek és vagyonaik bátorságát fenyegeté elhárítsák.

Bíztoóság neveztetett ki, melly mindenek javára, — minden rendes Organisatio megszűnven — vigyázzon. — Tagjai ezen Biztooságnak: Audry de Puyraveau, Gróf Gerard, Lafitte Jákób, Gróf Lobau, Mauguin, Odier, Perrier Kasimir, de Schonen.

Lafayette Gener. a' Nemzeti Gárdának Fő Kommandánsa.

A' Nemzeti Gárda Párisnak minden pontjait v. helyeit elfoglalta.

Strassburgba ezt írta a' General-Posta Directiója a' Courier du Bas-Rhin Redactiójához, a' mit az ki is adott. „Páris Jul. 29. estveli 6 órakor.

„Itt van a' mai Moniteur. Ebből láthatja az Úr, miben legyen Páris állapotja. Teljesíti az Úr az ideigvaló Kormányzók kívánságát, ha Ujságlevelét tüstént kiadja. — A' tartománynak egyesíteni kell magát Párisal, hogy Frantzia Országát meg szabadítsa. Van szerentsém 's a' t. Chardel Orsz. Követ.

N a g y B r i t a n n i a .

A' Déli Amerikával és Mexikóval kereskedő Londoni nagy kereskedők jelentik vala a' Külső Ministernek egy levélben, hogy ők felette megháborodtak annak hírére, hogy Spanyol Ország újra haddal készül Mexikot megtámadni. Gróf A b e r d e e n erre, Jul. 14 kén költ hivatalos levél által azt feleli, hogy a' Britanniai Ministerium jól tudja, hogy Spanyol Ország C u b á b a hajókat és fegyveres Seregeket küldött a' minap, az alatt a' szín alatt, hogy a' Cubai Őrizeket akarja erősíteni; a' mi azon gyanút illeti, hogy ezen Seregeknek küldése más tzelra való volna, arra nézve méltó megjegyezni, hogy az Igazgatószék semmi hivatalos tudósítást nem vett, a' mi a' Madridi Kabinétnak Mexikora való új törekedését bizonyítaná. Egyébaránt midőn tavaly Spanyol Ország Mexikót megtámadta, Spanyol Minister B o s a n q u e t t Úr, a' Madridban lévő Anglus Követségnek kinyilatkoztatta, hogy a' Spanyol Expeditio Vezérjének nyilvánosságos parantsolatban meghagyattatott, hogy a' Mexikóban lévő Britanniai jobbágyoknak személyét és sajátját védelme és oltalma alá vegye, azt előre kikötvén, hogy azok tsupán a' kereskedést űzik és a' politikai dolgokba nem avatkoznak. Ajánlja azért a' Ministerium a' Kereskedőknek, hogy a' Mexiko és Spanyol Ország között felforgó perbe magokat ne avassák.

A' Times, és vele együtt több Londoni Journalok, nem látják mi kára következne Angliának abból, ha Algir örökösen Frantzia Országé marad is. A' Times egyszersemind azt vallja, a' Párisi liberalis Újságleveleknek — melyek Angliának irigykedését kezdik vala emlegetni — hogy Anglia az Algíri tengeri tolvajon vett győzedelmeiken a' Frantziáknak, elevenen és szívéből örvend.

D é l i A m é r i k a .

Egy Carthagenai levél Jun. 6. dikáról azt írja, hogy minekutánna Bolivár a' fő hatalomnak viseléséről végképpen lemondott, elvonta magát a' város mellett eső privát házába, a' hol néki a' sok különböző Tisztviselők, Tisztizékeknek küldöttjei is minden tekintetes Polgárok udvarlására mentek, háladatosságjokat és tiszteleteket jelenteni. A' városi Őrizeknek tisztjei is, Generalis U r d a n e t a Urtól vezetettve, ki mentek udvarlására, és midőn Bolivár tőlök butsút venne, és az utolsó Isten hozzátok! szavait mondaná, a' nagy megilletődés miatt könnybe lábbadtak szemei — elfogódott szíve mindnyájoknak, és könnyezve váltak el. A' Választás után való napon, elment Bolivár az új Elölülő helyét tartó Vice Elölülőnek Generalis C a i c e d o n a k udvarlására, tiszteletét és engedelmességét bizonyítani. Meglátogatta az idegen Követekeket is. Azon 4 napok alatt, míg Bolivár (Máj. 4-kétől 9-ikig) ott mulatott Bogotában, minden rendű 's rangú Polgároktól olyan bizonyosságait vette a' tiszteletnek és ragaszkodásnak, mellyek sokkal nagyobb betsületére váltak, mint még mikor a' főhatalomnak birtokában volt.

M a g y a r O r s z á g .

Aranyos Maróth, Jul. 27-kén. A' tegnapi napon Ns Bars Vármegyének közönséges Gyűlése tartatott itten Mgs Buzini Gróf Keglevich János szeretett Fő Ispányunk elölülése alatt, mellyben a' holnapi napon tartandó Szék újításra, 's a' jövő Ország Gyűlésre kinevezendő Követeke választása! eránt előleges készülétek tétettek, és a' Bars Vármegyében lakó vagy itt birtokos Nemesek lajstroma felolvastatott 's megvizsgálatás után helyben hagyatott. Ezután fel-

olvastatott, és háláadó tisztelettel fogadtatott az Ország Nádor-Ispánya Ö Ts. K. Fő Hertzsegeének hivatalos két Fels. írása; mellyek közzül az elsőben jelentik; hogy Ö Ts. K. Felsege azon Plánumot, mellyet a' felállítandó Magyar Tudósok Akadémiája felől több tudós Magyar Hazafiak dolgoztak ki, 's az Ország Ö Felsege eleibe terjesztett, kegyelmesen helyben hagyni méltóztatott; a' másik írás a' Pesten felállítandó Ludoviceum épülésének jó előmeneteléről tézsen említést. Végre a' Mgs Fő Ispány Úr több érdemes és jeles Hazafiakat Bars Vármegyében Tábla Bírakká nevezett ki. Ezek között azért említjük meg itt név szerént Ponóri Thewrewk Jó'sef Magyar és Erdély országi Ügyvédő Urat, mint az esmeretes Magyar Pantheonnak és M. Galleriának 's a' t. kiadóját; mivel a' tisztelt Úr, midőn ez úttal ilyen megtiszteltetését egy tsínos Beszédben háláadóan megköszöné, kettős hazafiúi ígérertet tett a' Ts. Ns. Státusok és Rendek előtt, ú. m. hogy a' Mgs Gróf Fő Ispány Úr képét Bétsben valamelyik

jó mívész által lefesteti, hogy azzal a' Ns Vármegyének, a' Gyülelésttartó Szála felékesítésére, kedveskedhessék: másodsor, hogy a' Magyar Nyelvnek annál hamarabb lehető terjesztésére nézve ezen Ns. Megyében, ki fogja T. Thewrewk Úr azon Deák Magyar Lexiconát adni, mellyen Erdélyben és Magyar Országban 15 esztendeig szünet nélkül dolgozott, és a' mellyet a' mult Ország Gyülelésén sok ahöz értő Nyelvtudósok megvizsgáltak és jobbitottak; — ezen tzím alatt: Politico Juridicum Glossarium. — A' Ts. Ns. Vármegye Rendei mind a' két ajánlást örömmel elfogadták.

A' pénz folyamat Augustus' 5-dikén;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 997/8
Az 1820-béli sorsosok, —
Az 1821-béli hasonlók, 1307/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 63 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1297 4/5 for. ton,
Conv. Pénzben.

J e l e n t é s e k.

I. Teljes tisztelettel jelenti minden Mgs Tektes Magyar Uraságoknak az alóírt, hogy nála minden féle Magyar és Német Köntösök készítettnek, kívánság szerént és illendő áron. Erre nézve rendelést lehet tenni a' belső Városban, a' Brandstatten a' 5 tsillag nevű boltban, a' hól külümbféle készüleitű Köntösöknek a' szabótt árt is meg lehet látni a' leírás szerént. — Egyóbaránt szállása vagyon a' Mária hiffen a' fő útszán az arany rózsánál Nro 172 az ajtó száma Nro 29.

Bányai Demeter.

II. Kardos András Bétsi Magyar Gombkötő igen illendő áron készít mindenféle sinórokat, sujtásokat, rojtokat, és bojtokat aranyból, ezüsből, teveszőrből 's a' t. mind katonai, mind polgári köntösökre. Ajánlja alázatosan kész szolgálatját a' Mélt. és Tts Magyar Uri Rendnek. — Boltja van a' belső városban a' Brandstatten Nro 588 a' Ts. K. Lotteria Boltban. Lakása a' Mária hiffen Nro 19 a' fő úttán.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)